

Bilag I

Nogle af udvalgets spørgsmål til socialministeren og dennes svar herpå

Spørgsmål 5:

Ministeren bedes oplyse, hvorledes magtanvendelse, herunder aflåsning og fiksering, (jf. lovforslagets § 107) tænkes praktiseret i boformer, der skal være alternativ til døgninstitutioner, i boformer, der skal tjene til udslusning til det almindelige samfund – f.eks. kollektive boformer og i boformer, der skal give beboeren et mere selvstændigt liv og samtidig give adgang til pleje og hjælp i dagligdagen – f.eks. beskyttede boliger (jf. § 90 og § 91, stk. 1, nr. 1).

Svar:

Med lovforslagets § 107 omfatter anvendelsesområdet for sikrede afdelinger, isolation, fiksering m.v. personer med betydelig nedsat psykisk funktionsevne f.eks. udviklingshæmmede, personer med hjerneskadet og sindslidelser.

Efter de gældende regler, som er udformet med udgangspunkt i bistanndslovens § 14, stk. 6, er det f.eks. præciseret, at nedværdigende behandling, legemlig afstraffelse og isolation ikke er tilladt, ligesom fysisk magtanvendelse kun er tilladt, når den er nødvendig og afpasset efter forholdet for f.eks. at hindre den pågældende i at skade sig selv, eller ved nødværge. Med lovforslaget tænkes anvendelsesområdet for regler om isolation, fiksering m.v. således ikke udvidet.

Blandt andet som følge af udviklingen af boformer for mennesker med psykiske handicap, har der været en omfattende debat om metoder i arbejdet. Det drejer sig bl.a. om forholdet mellem omsorgsforpligtelsen og behovet for en vis adfærdregulering og de særlige situationer, hvor der er behov for anvendelse af magt og tvang.

Socialministeriet har derfor nedsat et udvalg om fysisk handicappedes retssikkerhed. Formålet med udvalgsarbejdet er at styrke retssikkerheden for personer, som er ude af stand til at handle fornuftsmæssigt på grund af psykisk handicap. Desuden skal udvalget beskrive og vurdere lovligheden af de foranstaltninger/

indgreb, der i praksis anvendes over for mennesker med psykiske handicap, herunder demente.

Udvalget skal også vurdere om, og i hvilket omfang der er behov for gennemførelse af lovgivning, der giver adgang til at anvende forskellige former for indgreb i psykisk handicappedes selvbestemmelsesret med det formål at beskytte dem imod de risici, de vil udsætte sig for, hvis der ikke blev grebet ind.

Når der skal udformes regler, herunder evt. lovgivning, vil der blive taget hensyn til formålet med opholdet i boformer efter f.eks. forslagens § 90 og § 91.

Spørgsmål 10:

Hvorledes vil ministeren sikre, at ingen personer med behov for omfattende bistand bliver tabere i den stigende afinstitutionisering?

Svar:

Med forslaget til lov om social service oprettholdes kommunernes og amtskommunernes forpligtelser til at sikre egnede boformer til personer med betydelig nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne, f.eks. stærkt fysisk handicappede, udviklingshæmmede, demente, de sværest stillede sindslidende, og grupper med særlige sociale problemer.

Forsyningsforpligtelsen kan opfyldes enten gennem bestemmelserne i serviceloven eller i henhold til lov om almene boliger.

Hjælpen til den enkelte skal udmåles efter bestemmelserne i lovens kap. 14 om personlig hjælp, omsorg og pleje m.v. §§ 69 og 70 og den nødvendige særlige behandlingsmæssige og socialpædagogiske støtte efter lovens § 71.

Af lovens § 65 fremgår bl.a. at hjælpen til voksne med nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller med særlige sociale problemer, skal ydes som en helhedsorienteret særlig indsats der afpasses efter den enkeltes særlige behov i egen bolig eller i boliger efter lov om almene boliger m.v.